

Newsletter 2 – jeseň 2010

Belince, Čeladince, Čermany, Dvorany nad Nitrou, Horné Obdokovce, Hrušovany, Chrabrany, Kamanová, Koniarovce, Krnča, Ludanice, Nitrianska Streda, Oponice, Práznovce, Preseľany, Solčany, Súľovce

Leto skončilo, opadlo lístie na stromoch, úroda z polí je už v pivniciach. A vám, občanom nášho mikroregiónu, sa po troch mesiacoch dostáva do rúk druhé číslo Občasníka s novými informáciami. Dozviete sa o našej účasti na Agrokomplexe v Nitre, o prvých podpísaných projektoch, ktoré sa v niektorých obciach už začali realizovať. Postupne vám predstavíme naše fungovanie, členov nášho mikroregiónu, nové skúsenosti, nápady a možnosti podpory rôznych projektov.

Po vydaní nášho prvého čísla niektorých občanov mikroregiónu zaujali vybrané projekty, pýtali sa, prečo sa opakujú vo viacerých obciach opravy domov smútku, alebo detské ihriská, či nie je možné robiť aj niečo iné, napríklad cesty, školy a podobne. Pri spracovaní rozvojového dokumentu sme vybrali z možností, ktoré poskytol program Leader a tiež na čom sme sa spoločne dohodli. Ak ste si občasník odložili, na tretej strane v tabuľke sú uvedené podporované aktivity, na ktoré môže každá obec podľa potreby žiadať nenávratný finančný príspevok.

A čím sa zaoberáme teraz? Sledujeme v akom štádiu sú podporené projekty, či sú už vyhodnotené Pôdohospodárskou platobnou agentúrou, či sú podpísané zmluvy a či sa už začala ich realizácia. Zúčastňujeme sa školení, konferencií, pracujeme v rôznych pracovných komisiách na príprave dokumentov týkajúcich sa rozvoja vidieka v rámci Nitrianskeho kraja. Okrem týchto činností sme v stálom kontakte s našimi budúcimi partnermi z Českej republiky, s ktorými

budeme pripravovať projekt podporujúci a obohacujúci náš región. Našou snahou je získať čo najviac námetov a pozitívnych príkladov, ktoré by sme mohli realizovať v našom regióne, skromne povedané „oživiť zabudnuté“ a rozvíjať naše kultúrne dedičstvo. Už v tomto roku začneme pripravovať spoločný projekt, aby sme sa v termíne, ktorým bude marec 2011, mohli uchádzať o finančné prostriedky na jeho realizáciu.

Pomaly, ale isto, sa blíži koniec roka, čo nevidieť sú tu Vianoce. Čakajú nás rôzne hodnotenia výsledkov, predkladania výkazov. Pre budúci rok už pripravujeme školenia, nové výzvy pre obce na predkladanie svojich projektov, ale aj pre podnikateľov v oblasti vidieckeho cestovného ruchu. To nie je všetko. Naši členovia v rámci regiónu vo svojich obciach pripravili ešte množstvo kultúrnych podujatí pre deti, dôchodcov ale aj ostatných občanov.

Prioritou týchto dní sú pravdaže komunálne voľby, kde z množstva kandidátov na starostov a poslancov obecných zastupiteľstiev si vyberieme tých najlepších, ktorí nás budú zastupovať a budú spravovať naše obce. Dobrý výber znamená: spokojní občania, pekná rozvíjajúca sa a moderná dedina.

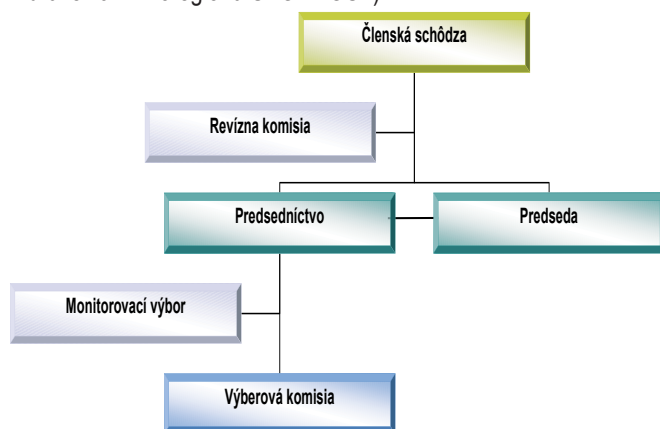
Želám všetkým občanom skutočne dobrých starostov, dobrých poslancov, ktorí budú spoločne pracovať na rozvoji a napredovaní svojich obcí.

Darina Gerhátová
Predsedníčka Zdrúženia mikroregiónu SVORNOSŤ

Združenie mikroregiónu SVORNOSŤ = Miestna akčná skupina

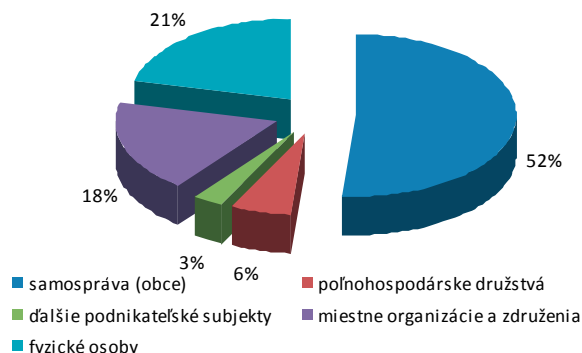
Združenie mikroregiónu SVORNOSŤ v súčasnosti funguje na báze verejno-súkromného partnerstva ako občianske združenie rešpektujúce princípy prístupu Leader.

Najvyšším orgánom nášho združenia je členská schôdza. Každý z členov združenia má právo hlasovať na zasadnutiach členskej schôdze. Výkonným orgánom je 9-členné predsedníctvo, ktoré je volené členskou schôdzou na obdobie 4 rokov. Kontrolu činnosti a hospodárenia má na starosti 3-členná revízna komisia, ktorú taktiež volí členská schôdza. Povinnosťou predsedníctva je voľba predsedu, menovanie členov do Výberovej komisie, ktorá hodnotí projekty typu Leader a zriadenie Monitorovacieho výboru (je kontrolným orgánom realizácie Integrovaného stratégie rozvoja územia Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ).

V prípade nominovania členov predsedníctva a výberovej komisie je uplatnená zásada max. 50% zastúpenia verejného sektora.

Zloženie členskej základne MAS

Mikroregión má v súčasnosti 33 členov, z toho 17 obcí a pestrú paletu podnikateľov, rôznych spoločenských organizácií a fyzických osôb.

Združenie je otvorené novým členom, ak máte záujem rozšíriť našu členskú základňu a podieľať sa na rozvoji nášho regiónu je to možné na základe prihlášky a úhrady členského príspevku; viac informácií Vám poskytneme v kancelárii združenia.

Predstavujeme vám členov nášho združenia v krátkych profiloch, postupne zverejníme všetkých v nasledujúcich číslach Občasnika.

Slovenský zväz záhradkárov, Základná organizácia Hrušovany

Základná organizácia Slovenského ovocinárskeho a záhradkárkeho zväzu bola založená dňa 20.7.1975 na základe potreby riešenia zlej situácie pri strojnom obrábaní prídumových záhrad a pozemkov v obci Hrušovany. Dnešný názov je **Slovenský zväz záhradkárov**, ktorý je dobrovoľným

samostatným a nepolitickým združením záujemcov o záhradkársku činnosť, a to vo všetkých jej formách. Jeho poslaním je najmä organizovať, zabezpečovať a rozvíjať záhradkársku činnosť, spolupracovať na tvorbe a ochrane životného prostredia a samozrejme zastupovať, vyjadrovať a uspokojovať záujmy a potreby svojich členov.

Slovenský zväz záhradkárov v Hrušovanych v súčasnosti ponúka široký sortiment služieb v rôznych oblastiach. Pre majiteľov záhrad sú to služby pri spracovaní pôdy, ako je orba a kultivácia, zabezpečenie sejby obilnín a poskytovanie služieb i pri drvení odpadov zo záhrad. „Záhradkári“ vedú zneškodniť i slamu a hlavne odrezky z ovocných a okrasných stromov a drevín, pomáhajú pri separovanom zbere a likvidácii čiernych skládok. Pre stavebníkov zabezpečujú dopravu stavebných materiálov, štrkov, pieskov a reziva. Okoli-

té obce radi využívajú ich služby pri údržbe ciest v lete ako aj v zime.

V rámci svojich aktivít sa už pravidelne zúčastňujú rôznych výstav ako je Jablko roka, či Hruška roka na výstavisku Agrokomplex v Nitre a rôznych iných podujatí. Nezastupiteľná bola ich pomoc na záchranných prácach pri tohtoročných povodniach.

Zväz má dnes 32 členov, predsedom organizácie je Ing. Lubomír Svorad a v tomto roku si organizácia pripomína 35. výročie založenia v obci Hrušovany.

Kontaktné informácie: Slovenský zväz záhradkárov Základná organizácia • 956 13 Hrušovany •

Predsa: Ing. Lubomír Svorad • viac na: www.hrusovany.sk

Vladimír Švajlen • SOLČANKA

Spoločnosť Solčanka patrí v našom regióne medzi malé rodinné podniky zaoberajúce sa výrobou zeleninových dochucovadiel a predajom potravín a pochutín. Majiteľ pán Vladimír Švajlen založil túto firmu v marci 1992 na

základe dlhoročných skúseností v tejto problematike a jej zaregistrovaním dal reálny základ pre uvedenie výroby zeleninových dochucovadiel na trh.

Samotná výroba je postavená na vysokej špecializácii a neustálom vyvíjaní nových výrobkov a to na báze experimentovania rôz-

nych receptúr. Od roku 1992 spoločnosť investovala do nových technológií a výstavby prevádzkárne, ktorá bola otvorená v roku 1996 v Solčanoch. V ďalších rokoch značné investície smerovali do modernizácie výroby.

Produkty spoločnosti Solčanka sú zložené výlučne z prírodných látok, ktoré pridávajú jedlám prirodzenú chuť bez obsahu glutamátu sodného a syntetických farbív. Špecifikom sú výrobky spĺňajúce kritériá prevencie a liečby hypertenzie a srdcovocievnych ochorení. V súčasnosti prevádzka v Solčanoch vyrába tri typy zeleninového ochucovadla pokrmov „Solčanky“ a ďalšie výrobky, pričom „Solčanka so zníženým obsahom sodíka“ je odporúčaná známym doktorom klinickej výživy Igorom Bukovským a Slovenskou ligou proti hypertenzii. O tom, že kvalita výrobkov je naozaj vysoká svedčia viackrát udelené **certifikáty kvality Slovak Gold** – naposledy v roku 2008 a ocenenie **Grand Prix Gastra 2007**.

Samotné obchodné aktivity smerujú po celom Slovensku a najmä

do Čiech, kde sa vyváža až 60 % z ročnej produkcie výroby. Podnikateľský úspech spoločnosti, o ktorý sa stará otec, traja synovia a jeden zamestnanec, tvorí výborná kvalita manažmentu a dynamická štruktúra výroby. O tom, že je tomu naozaj tak svedčí skutočnosť, že už teraz sú vo vývoji - na „patentovaní“ dva nové výrobky – Bylinková ochutená soľ s extraktom kvasníc a prídavkom vitamínov B a Solčanka so zvýšeným obsahom vápnika a horčička, ďalej snaha modernizovať prevádzku s cieľom zvýšiť kapacitu výrobkov podľa trendov EÚ a otvorenie obchodnej spolupráce s Arabskými štátmi a Ruskom.

Na stránke www.solcanka.sk/form.php je možnosť objednať si niektorý z produktov tejto spoločnosti. Radi Vám zašlú aj jedno balenie.

Kontaktné informácie: **Solčanka**

Štúrova 47 • 956 17 Solčany • Tel.: 038/ 5383246 • Fax: 038/ 5383527

e-mail: v.svajlen@solcanka.sk

Prvé podpísané zmluvy na realizáciu investícií typu Leader

Posledný októbrový týždeň podpísalo prvých šesť žiadateľov Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku na realizáciu svojich projektov. To znamená, že tieto projekty sú zo strany Pôdohospodárskej platobnej agentúry **schválené** a v našom regióne sa môže začať ich realizácia. Ide o projekty, ktoré boli predložené v prvej výzve v rámci opatrenia 1.1.1 Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo a ktoré schválilo predsedníctvo združenia dňa 25. feb-

ruára 2010. Prehľad v akom štádiu realizácie sa jednotlivé projekty nachádzajú dáva nižšie uvedená tabuľka.

Dobrou správou je, že na základe usmernenia z Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR bude pri všetkých projektoch **preplatená daň z pridanej hodnoty** do výšky 14% z oprávnených výdavkov.

Opatrenie 1.1.1 Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo

Rekonštrukcia domu smútku a úprava okolia

Obec Čeladince

Rozpočet: 56 282,63 €

Výška oprávnených výdavkov: 47 576,70 €

Projekt sa bude implementovať v priebehu roka 2011.

Rekonštrukcia a modernizácia Domu smútku Ludanice, miestna časť Mýtna Nová Ves

Obec Ludanice

Rozpočet: 59 345,30 €

Výška oprávnených výdavkov: 49 870,00 €

Plánovaný začiatok realizácie projektu je na jar budúceho roka.

Autobusový prístrešok a úprava okolia

Obec Koniarovce

Rozpočet: 7 801,64 €

Výška oprávnených výdavkov: 6 556,00 €

Projekt rekonštrukcie a modernizácie autobusovej zastávky pri štátnej ceste I/64 vrátane úpravy okolia je v štádiu finalizácie, v súčasnosti prebieha príprava podkladov do žiadosti na preplatenie oprávnených výdavkov.

Bezdrôtový rozhlas Hrušovany – rozšírenie siete – I. etapa

Obec Hrušovany

Rozpočet: 9 455,74 €

Výška oprávnených výdavkov: 7 946,00 €

Implementácia projektu je ukončená, na základe plánovaných aktivít bol v rámci prvej etapy projektu vybudovaný moderný systém ozvučenia s použitím digitálneho kódovania prijímačov. V súčasnosti obec pripravuje žiadosť o preplatenie oprávnených výdavkov.

Prestavba budovy požiarnej zbrojnice Krnča

Obec Krnča

Rozpočet: 94 497,04 €

Výška oprávnených výdavkov: 80 363,27 €

Projekt sa začal realizovať po podpise zmluvy s PPA, predpoklad jeho ukončenia je v septembri 2011.

Rekonštrukcia domu smútku s obradnou miestnosťou

Obec Belince

Rozpočet: 55 282,60 €

Výška oprávnených výdavkov: 46 460,08 €

Začiatok realizácie projektu je plánovaný v priebehu roka 2011.

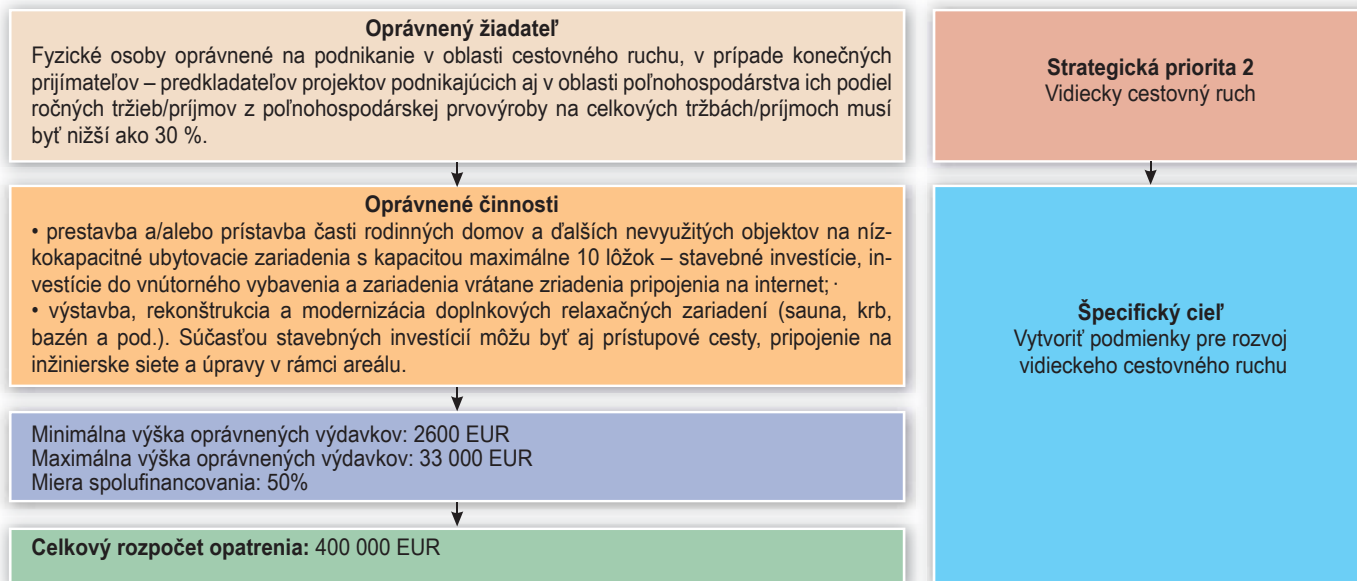
Projekty v rámci implementácie Integrovaného stratégie rozvoja územia Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ.

Vytvárame podmienky pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu

V rámci realizácie koncepcie rozvoja mikroregiónu druhú strategickú oblasť tvorí vidiecky cestovný ruch. Cieľom opatrenia **Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu – časť A** je vytvoriť možnosti získania doplnkových zdrojov príjmov pre miestne obyvateľstvo cez ubytovanie na súkromí a vybudovať „atraktívne“ služby pre aktívnu relaxáciu a oddych.

Vzhľadom k tomu, že príprava projektov je náročná, bude združenie **od januára 2011** pripravovať **semináre a vzdelávanie pre potenciálnych žiadateľov** z regiónu a pripravovať Výzvu na predkladanie žiadostí. Preto žiadame záujemcov, aby sa prihlásili v kancelárii združenia, kde im budú poskytnuté všetky relevantné informácie.

Podmienky Opatrenia č. 2.1.1 Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu – časť A

Okrem základných podmienok pre toto opatrenie platia aj rôzne špecifické kritériá. Napr. predkladateľ projektu musí preukázať vlastníctvo, resp. iný právny vzťah oprávňujúci užívať predmet projektu (nájomná zmluva). Dôležité je, aby mal žiadateľ v rodinnom dome ležiacom na parcele, kde sa realizuje projekt, trvalé bydlisko. Ak je projekt zameraný na rozvoj ubytovacích služieb, musí byť splnená podmienka, že tieto ubytovacie zariadenia a prestavané/pristavané časti rodinných domov a ďalších nevyužitých objektov môžu mať kapacitu maximálne 10 základných lôžok v piatich izbách (každá so sociálnym zariadením – WC a sprcha, resp. vaňa a maximálne

s dvomi základnými lôžkami) a minimálne spoločnú kuchynku. Takisto vybudované stravovacie priestory (spomínaná kuchynka) musia pokrývať len kapacitu ubytovaných osôb a slúžiť len pre ubytovaných.

V prípade relaxačných objektov taktiež platí, že musia pokrývať len kapacitu ubytovaných osôb. Ubytovacie objekty samozrejme musia spĺňať podmienky vyhlášky MH SR č. 277/2008 Z. z., ktorou sa upravuje kategorizácia ubytovacích zariadení a klasifikačné znaky na ich zaraďovanie do tried. Samotný projekt sa musí využívať najmenej 5 rokov po podpise zmluvy.

Seminár v Hornej Maríkovej

Téma „Vytváranie podmienok pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu v rámci Integrovannej stratégie rozvoja územia Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ“ rezonovala aj na seminári, ktorého sa zúčastnili členovia nášho združenia v dňoch 9. - 10. septembra 2010 v obci Horná Maríková. Reálne zhodnotenie interných zdrojov a rozvojového potenciálu územia mikroregiónu, prezentácia praktických skúseností podnikania v rodinnom penzióne Horský Hotel Eva Mária p. Márie Zálešákovej a rozsiahla diskusia vyústila do

stanovenia praktických nástrojov, ktoré bude združenie v tejto oblasti realizovať. Jedným z hlavných výstupov je spoločná dohoda na vytvorení dvoch produktov vidieckeho cestovného ruchu, ďalej marketingových nástrojov na zvýšenie informovanosti a propagácie regiónu a postupnej prípravy spoločných kultúrnych akcií. O tom, čo konkrétne budeme v tomto smere chystať vás budeme informovať v budúcom čísle.

Odborná exkurzia do Fínska Helsinky/juhozápadné Fínsko

Pekné, aj keď chladné ráno 26.9.2010 som sa vydala na cestu do Bratislavy, aby som sa s ostatnými účastníkmi z celého Slovenska zúčastnila zahraničnej pracovnej cesty do juhozápadného Fínska a tiež návštevy Helsínk, ktorú organizovala Národná sieť rozvoja vidieka z Nitry. Cesta bola lietadlom, najskôr do Prahy a potom z Prahy do Helsínk. Do Helsínk sme pricestovali v podvečer, ubytovali sme sa a išli sme si pozrieť pamätihodnosti tohto mesta.

Druhý deň skoro ráno nás čakala vo foaje hotela p. Taina Simola, ktorá je projektovou expertkou MAS Riverside Partners. Ako prvé sme navštívili Ministerstvo poľnohospodárstva a lesníctva, kde nás čakali jeho zástupcovia p. Sanna Sihvola, staršia inšpektorka a p. Eero Uusitalo, riaditeľ odboru, vidiecky poradca. Nechýbal ani zástupca platobnej agentúry, ktorá nosí názov Agentúra vidieckych záležitostí, p. Sari Parviainen.

Účelom tejto zahraničnej cesty bolo oboznámiť sa so skúsenosťami a poznatkami z implementácie Programu rozvoja vidieka 2007-2013, hlavne Osi 4 Prístup LEADER vo Fínsku, prezentácie fínskych a slovenských miestnych akčných skupín, projektov spolupráce a nadväzovanie kontaktov. Po stretnutí so zástupcami Ministerstva

poľnohospodárstva a lesníctva a Agentúry vidieckych záležitostí sme navštívili Veľvyslanectvo Slovenskej republiky, kde nás privítal slovenský veľvyslanec p. Juraj Podhorský, ktorý nám predstavil svojich spolupracovníkov. Vo svojom príhovore nás oboznámil s históriou Fínska a ozrejmil nám poslanie veľvyslancu vo Fínsku.

O čo milšie bolo zistenie, že pán veľvyslanec pochádza z Nitry, ešte väčším prekvapením bolo to, že je dokonca rodák zo susedných Urminiec. Takže stretnutie s ním bolo naozaj milé.

V ten istý deň poobede sme autobusom cestovali asi 100 km do mesta Somero, kde nás privítala manažérka Miestnej akčnej skupiny (MAS) Riverside Partners. Predstavila nám aktivity MAS, navštívili sme mestskú halu, kde sme si vypočuli prezentáciu práce združenia pre rozvoj kultúry v meste Somero a pozreli sme si niektoré zaujímavé projekty. Z mestečka Somero sme cestovali na farmu Kannisto vzdialenú 60 km, kde sme boli ubytovaní počas celého pobytu.

28.9.2010 ráno nás autobus odviezol do obce Sarka na návštevu Fínskeho múzea poľnohospodárstva, kde sa v konferenčnej miestnosti Riihi konalo spoločné stretnutie našej delegácie s MAS Fínska. Navzájom sme si vypočuli viaceré prezentácie. V prvom rade sa predstavili dve fínske MAS, ktoré odprezentovali svoje úspešné projekty. Napríklad MAS Riverside Partners v tomto programovacom období schválila 58 projektov, z toho 17 podnikateľských. Fínska regionálna autorita a rozhodovací orgán v projektoch Leader p. Jarmo Lamminen, zástupca Centra pre ekonomický rozvoj, dopravu a životné prostredie sa vo svojej prezentácii zameral na princípy a postupy kontroly projektov. Zdôraznil, že vyhodnotenie projektu vo Fínsku trvá niekoľko týždňov až mesiacov. Fínsku národnú vidiecku sieť, jej fungovanie, štruktúru, hlavné úlohy a zrealizované aktivity v roku 2010 predstavil vo svojej prezentácii Juha Matti Markkola. Uviedol, že vo Fínsku je 56 veľmi dôležitých MAS, ktoré majú právomoci a cez Leader podporujú podnikanie.

V rámci vystúpení slovenských MAS som predstavila činnosť Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ, charakter nášho regiónu, základ integrovanej stratégie a doteraz podporené projekty. Zo strany Ministerstva pôdohospodárstva SR priblížili slovenský Program rozvoja vidieka a postavenie projektov nadnárodnej spolupráce p. Jana Hvizdová a p. Jana Prokešová.

Reálne príklady fínskych Leader projektov a projektov nadnárodnej spolupráce nás čakali poobede priamo v teréne. Mali sme možnosť pozrieť si, aj s odborným výkladom, expozíciu o fínskom poľnohospodárstve od roku 1800 po súčasnosť. Fínske múzeum poľnohospodárstva je národné múzeum, ktoré zachováva, obnovuje a vystavuje ukážky poľnohospodárskych objektov. Z poľnohospodárskeho múzea sme sa v rámci našich návštev projektov zastavili v Sochárskom parku Alpo Jaakola, pri jazere Melliläjärvä, kde sme okrem umelcových sôch nafotili aj v tom čase rastúce huby. Z parku sme odchádzali do obce Loimaa, kde sme navštívili projekt Pappisten Lava; je to veľmi pekná priestraná tanečná sála pri jazere, v ktorej sa konajú

pokračovanie na str. 6

kultúrne podujatia pre široké okolie. Účasť na jednom podujatí je aj viac ako 800 ľudí. Podujatia sa konajú iba v lete a to od piatku večera do nedele. Budova je celá z dreva a nemá vykurovanie. Nasledne sme odchádzali niekoľko km na farmu Kannisto, kde sme boli ubytovaní.

29.9.2010 nás čakal náročný celodenný program po trase: Kannisto Farm – Aura – Tarvasjoki – Marttila – Koski – Somero – Tammela – Forssa – Humppila – Kannisto Farm. Ako prvá bola návšteva samosprávy Tarvasjoki, pozreli sme si nové Centrum Tarvasjoki pre zdravie a sociálnu starostlivosť, v ktorom sa nachádzajú všetky

základné služby sociálnej starostlivosti pre obyvateľov Tarvasjoki – opatrovatelstvo detí, služby pre telesne postihnutých a starších ľudí a rovnako nové lokality pre „Centrum zdravia“. Všetky služby sú pod jednou strechou. Po prehliadke „Centra zdravia“ nasledovala cesta pod názvom Oxen Road s turistickým sprievodcom p. Juha Kylämäki z konskej farmy Kylämäki. Oxen Road má 1000-ročnú históriu cesty medzi mestami Turku a Hämeenlinna.

Tu sme navštívili projekty obcí Letku a Tammela. Cesta na Oxen Road pokračuje cez krásne územie jazera Tammela, kde je situovaných veľa prírodných rezervácií. Tammela je známa svojím vojskom – nazývaný Hakkapeliitta, ktoré sa zúčastnilo 30. ročnej vojny v Európe predovšetkým v Nemecku a Rakúsku v období rokov 1618 – 1648. Na tému Hakkapeliitta sa tu každoročne koná veľa festivalov.

Forssa Envitech-area – zaujímavá prezentácia o modernom environmentálnom priemysle, ktorú prednášal p. Pasi Kaskinen, projektový manažér. Forssa Envitech-area je jedným z najuniverzálnejších expertíznych centier v Európe.

Viacere spoločnosti a organizácie tu poskytujú široký výber v recyklácii, úprave a prvotnej produkcii materiálu, ďalej sa venujú výskumu, plánovaniu a environmentálnej expertíze. Vlastníkom hore uvedenej spoločnosti je 16 municipalít a má 70 zamestnancov. V rámci krátkej prezentácie uvedeného parku bol tiež predstavený nový projekt výstavby a sprevádzkovania zariadenia na výrobu nafty z vyseparovaných zložiek komunálneho odpadu.

Na farme Kannisto sme sa po návrate zúčastnili prezentácie farmy - jej zameranie na podnikanie v turistike a prehliadky celej farmy, kde sú sústredené kravy, kone, osly, soby, byvolky, kačice, husi, sliepky, zajace. Zvieratá sú umiestnené v ohradách a v klietkach. Ubytovanie je v ponuke pre 150 hostí, nechýbajú spoločenské priestory a ako inak všade je fínska sauna. Sú schopní ponúknuť stravu, prevažne z domácich zdrojov. Majitelia vlastnia 70 ha pôdy, v tom je aj les a 30 ha majú prenajatých. Celou farmou nás povozil na špeciálne upravenej vlečke za traktorom majiteľ farmy. Táto činnosť je vlastne živobytím tejto rodiny.

Nasledovala slávnostná večera - mäso zo sobov, huby a losos. K tomu čerstvo upečené zemičky, maslo a ako vždy čistá voda

s čučoriedkovým sirupom. Nechýbal ani dobrý koláčik a samozrejme čučoriedkový rôsol. K tomu hrala fínska hudba z CD prehrávača a domáca pani nás chcela naučiť fínsky tanec, bohužiaľ neuspela.

30.9.2010 nadišiel čas odchodu z farmy Kannisto. Rozlúčili sme sa s domácimi - posledné spoločné fotografie. V rámci našej pracovnej cesty sme ešte pokračovali. Navštívili sme Jazdeckú strednú školu v Ypäjä – budovu Härkätalli. Ypäjä je známa ako hlavné mesto jazdeckta vo Fínsku a p. Anne Laitinen z centra Hippolis nám poskytla informácie o jazdeckej škole, ktorú navštevuje 300 žiakov nielen z Fínska, ale aj zo zahraničia. Porozprávala nám o niekoľkých projektoch zaoberajúcich sa koňmi a manažmentom koní. Olavi Paavilainen poskytol informácie o projekte obce Ypäjä, ktorá chce vzhľadom na dobré podmienky pre turistiku, lebo v tejto oblasti majú rieku, asi 600 koní, 180 fariem, golfové ihrisko a 90 km turistických ciest, vytvoriť ubytovanie pre návštevníkov, aby sa tu zdržali viac ako len jeden deň. Za obdobie jedného roka trvania projektu sa im podarilo vytvoriť 30 lôžok. Ročne navštívi toto územie asi 120 000 ľudí.

Pokračovanie cesty bolo do MTT Agrifood Research Finland – Jokioinen – budovy Tietotalo. Je to Fínsky vedúci výskumný ústav v oblasti poľnohospodárstva, výskumu potravín a environmentálneho výskumu v poľnohospodárstve.

Vypočuli sme si prezentáciu o samospráve Jokioinen. Po prezentácii a vzájomnom odovzdaní si darčiekov sme sa spoločne naobedovali, rozlúčili sme sa s našou sprievodkyňou Tainou a cestovali sme na letisko do Helsínk. Prešli sme veľa kilometrov po fínskom vidieku, po malých mestečkách a musím konštatovať, že všade bola čistota, popri cestách sa nenachádzali papiere, plastové fľaše, či iný odpad, ktorý patrí niekde inde. Zelené pásy, či priekopy popri ceste, jazerá, či jazierka, ich okolie a aj okolie riekok vykosené. Po celú dobu pobytu nám svietilo slniečko od samého rána, hoci teplomer ukazoval asi 12 stupňov. A v posledný deň bol ráno aj silnejší mrazík.

Počas krátkeho pobytu vo Fínsku v rámci odbornej exkurzie sme mali možnosť oboznámiť sa históriou a štruktúrami vidieckej politiky vo Fínsku, fínskou realizáciou prístupu LEADER, projektmi medzinárodnej spolupráce a fungovaním miestnej samosprávy. Fínsko dosiahlo vzhľadom k nie celkom hustému osídleniu zapojenie značného počtu ľudí, organizácií a samospráv do programu LEADER. Fínsky model implementácie prístupu LEADER, ako aj samotnej organizácie verejnej správy, kladie na rozdiel u nás silný dôraz na rozvoj a podporu občianskych združení a funguje ako nástroj skvalitňovania komunitného života.

Darina Gerháťová

Naša prezentácia na Agrokomplexe Nitra 2010

V dňoch 19. až 22. augusta 2010 sa uskutočnil 37. ročník medzinárodnej poľnohospodárskej a potravinárskej výstavy Agrokomplex

2010, kde sa na celkovej ploche viac ako 11 000 m² predstavilo takmer 430 vystavovateľov z 9 krajín Európy. Naše združenie využilo ponuku prezentovať sa v pavilóne M1 Regióny Slovenska pod záš-

titou Regionálneho pracoviska Národnej siete rozvoja vidieka pre nitriansky kraj. Oživenie expozície z našej strany ponúkli dve spevácke folklórne skupiny a zručné ľudové remeselníčky.

„Seniorské srdce“ z Ludanic otvorilo expozíciu v piatok svojím vystúpením „Na priedomí“ a folklórny spevácky súbor Koniarovčanka z Koniaroviec svojimi viacerými vstupmi ľudových piesní tento deň uzatvoril. O tom, že vystúpenia mali veľký úspech, svedčilo množstvo prizeraajúcich sa a pospevujúcich si návštevníkov. Rovnako krásne boli aj umelecké diela pani **Anny Kapustovej**, ktorá spolu so svojimi kolegyňami prezentovala tradičné paličkované; a originálne vyšívané kroje od pani **Alžbety Sochanovej**.

Vystavovateľom bola aj naša partnerská Miestna akčná skupina Šluknovsko z Čiech. Jej predsedníčka Ing. Eva Hamplová počas výstavy rokovala o možnostiach projektov spolupráce spolu s predsedníčkou Darinou Gerhátovej a manažérkou združenia Ing. Barbarou Gerhátovej.

Návštevníci výstavy mali možnosť zobrať si prvé číslo Občasníka nášho mikroregiónu.

Veríme, že v budúcom roku sa výstavy opäť zúčastníme a predstavíme naše úspechy už v samostatnom stánku Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ.

Exkurzia do Rakúska /kraj Tirolsko, mesto Reutte/

V termíne 28. – 30. júna 2010 som sa zúčastnila pod záštitou Vidieckej organizácie pre komunitné aktivity – VOKA, Banská Bystrica pracovnej cesty do kraja Tirolsko, mesta Reutte. Dňa 28. júna 2010 sme prišli do mesta Reutte, kde prvým bodom programu exkurzie bola návšteva zámku Ehrenberg. Tu boli prezentované rôzne projekty, ako záchrana kaštieľa, rekonštrukcia malieb, hradieb. Úvodný bod programu bol spojený i s návštevou múzea na zámku Ehrenberg. Po ubytovaní a večeri v penzióne mesta Reutte nasledovala prezentácia prístupu Leader v regióne Ausserfern. Prednášku viedol pán Gunter Salchner.

Dňa 29. júna, t.j. v utorok, sa exkurzia uskutočnila v meste Tannheim. Tu bol predstavený projekt – Dom Felixa Minasa. Týmto múzeom návštevníkov previedla Mag. Dr. Andrea Aschauer. Po prezentácii zrekonštruovaného múzea nasledovala cesta lanovkou na vrch Neunerkopfle a prechádzka na najvyššom vrchole. Potom nám bol predstavený wellness hotel a po večeri diskusia s Gunterom Salchnerom o prístupe Leader, o plánovaných projektoch a možnostiach rozvoja turizmu v regióne Ausserfern.

Dňa 30. júna bol program exkurzie zorganizovaný v meste Bichlbach. Bol nám predstavený projekt Splavovanie Bichlbachu a prírodný bazén. Ďalej Cechové múzeum v Bichlbachu a nakoniec

Bio-kozia farma u Petra. Tu sme mohli ochutnať výborné produkty z kozieho mlieka a netypickú koziu zmrzlinu.

Všetky zrealizované projekty sú veľmi úspešné. Po absolvovaní všetkých bodov programu exkurzie sme cestovali opäť na Slovensko. Táto exkurzia bola veľmi dobre zorganizovaná a pripravená a dala všetkým účastníkom inšpiráciu, námety ako aj chuť podieľať sa na príprave projektov zameraných na rozvoj vidieka.

Terézia Menzerová

Stredovek na Oponickom hrade 2010

Posledná septembrová sobota tohto roku bola dňom, kedy sa čas v Oponiciach na jeden deň vrátil do búrlivých rokov temného, ale zároveň aj romantického stredoveku. Tohtoročný „stredovek“ - už V. ročník tohto unikátneho podujatia bol čo do počtu návštevníkov najúspešnejší.

O pol jedenástej dopoludnia sa pohol atraktívny sprievod smerom cez obec na hrad, pričom prvou zastávkou boli vínne pivnice. Domáci vincúr pripravil pre hostí dobrý burčiak, víno a skvelý guláš a tu predviedli svoje majstrovstvo prvýkrát aj sokoliari.

Po takmer hodinke oddychu sa všetci vydali v ústrety starým ruinám oponického hradu. Musím pripomenúť, že v sprievode na hrad som napočítal 250 ľudí. Vekové rozpätie bolo naozaj pestré, od najmenších 1-2 ročných detí až po 70. ročníky. Keď na hrad dorazili prví návštevníci, na lúke pod hradom už rozvonila stredoveká kuchyňa a kuchárky zaodeté do dobových šiat miesili prvé cesto a varili kašu. Bola to prvá predzvesť stredoveku a vystúpení, ktoré onedlho mali nasledovať. Svoje majstrovstvo predviedli dobové skupiny šermu „**Bergfrit**“ z Dubnice n/V. Bergfritáci zapájali do scény aj divákov, čo sa veľmi všetkým páčilo a stalo sa z toho akési spoločné vystúpenie. Po nich vystúpil dobový spolok „**Hereditas Patrum**“ z Topoľčian a svojím križiackym vystúpením predviedol ako a prečo sa konali križiacke výpravy do svätej zeme. Následne sa predviedli „**Blúdni rytieri**“ z Trenčína s peknou dobovou scénkou a po nich veľmi vtipné vystúpenie dobovej skupiny historického šermu „**Arebatore**“ z Prievidze a Bojníc. Predposledným vystúpením boli sokoliari zo skupiny „**Falconarii**“ z Považskej Bystrice, ktorí predviedli ukážky svojich troch dravcov. V závere nasledovala ukážka stredovekých palných zbraní, ktoré predviedli „**Blúdni rytieri**“ z Beckova. Na hrade sa predstavil aj

stály účastník stredovekých slávností **majster-lukostrelec Vladimír Sobota**. Tento špičkový lukostrelec, čerstvý držiteľ titulu „Majster Českej a Slovenskej republiky v 3D lukostrelbe“, predviedol svoje majstrovstvo vo východnej časti hradu, kde bola vytyčená ochrannou páskou lukostrelba z historického luku (strelba na terč a na „silikónového diviaka“). No a čo kuchyňa? Rozvonila a varila jedna radosť (až drevo praskalo) a záujem bol obrovský. Občerstvenie

okrem kuchyne bolo zabezpečené miestnym hostinským Ferkom Frantzom, čapovalo sa pivo a guláš. Svoju otváraciu reč mal na hrade aj tento rok pán starosta, ktorý nielen privítal návštevníkov, ale aj účinkujúcich a divákov. Vyzval ich, aby sa správali ohľaduplne, vzhľadom na chránené vtáčie územie na ktorom sme sa ocitli v tento deň. Poďakoval za pomoc spoluorganizátorom a NSK za spolufinancovanie podujatia.

Z mojej pozície organizátora dúfam, že sme nesklamali a asi nevymyslím nič lepšie než tú tradičnú výzvu, aby sme sa v zdraví a dobrej pohode stretli pri tomto podujatí aj v roku 2011. A záverom ešte obrovské poďakovanie nebu za to, že bolo zhovievavé voči nám a dovolilo nám toto skvelé podujatie uskutočniť.

Moje obrovské **ĎAKUJEM NEBESIAM!**

Peter Králik

Kontakty na Združenie mikroregiónu SVORNOSŤ

Meno	Funkcia	telefón	e-mail
Darina Gerhátová	predseda	0917 306 452	svornost@stonline.sk
Ing. Barbora Gerhátová	manažér	0917 306 453	info@mrsvornost.sk
Ing. Terézia Menzerová	administratívny pracovník	038/538 36 53	terezia.menzerova@mrsvornost.sk
Adresa sídla	Nitrianska 2/3, 955 01 Chrabrany		
IČO:	36103942		
Adresa kancelárie	Obecný úrad Solčany, Hviezdoslavova 50, 956 17 Solčany		
Telefón	038/ 538 36 53		
Internetová stránka	www.mrsvornost.sk		

Občasník Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ číslo 2 – jeseň 2010. Tento informačný materiál vydáva Združenie mikroregiónu SVORNOSŤ, sídlo Nitrianska 2/3, 955 01 Chrabrany, tel.: 0917 306 453, www.mrsvornost.sk, info@mrsvornost.sk v rámci realizácie Integrovaného strategického rozvoja územia Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ z Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013. Pripravné a redakčné práce: Ing. Barbora Gerhátová. Náklad 6100 ks. ©www.tristanpress.sk Neprešlo jazykovú úpravu.

Spolufinancované ES

Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka:
Európa investujúca do vidieckych oblastí

